

Questio tertia.

Articulus

Quintus.

sit versum in ens quia quod prius nichil erat factum est ens. Hec tertium quia creatio est productio de nichilo ergo nullo modo prius erat. Item. Si lapis qui prius erat nichil nunc est aliquid. Tunc quo vel per lapidem qui prius erat nichil intelligitur purum nichil aut esse aliquid. Si primum ergo purum nichil ponitur in esse. Si vero detur quod sit aliqd substratum nichilitati habeo propositum quia productio ista non est ex ente simpliciter. Item. Ex nichilo nichil fit equaliter huic ex quilibet fit aliqd quod est falsum quod ex deo nichil fit. Si dicas quod ly nichil in subiecto tenet. Infinitam tunc est una negativa cuius subiectum non suopponit ergo est vera secundum fidem. Quinto vel res creator quando est vel quando non est. Non primum quia tunc creata est quod autem fit non est in permanentibus. Si secundum queritur tunc in quo est ipsum creari. Si in aliquo subiecto ergo aliquod subiectum precedit re creatam. Item non contingit infinita distatia transire sed ens et nichil in infinitum distant igitur. Item ex nichilo aliiquid facere est infinite difficultatis ergo est tante difficultatis sicut deus est activitatis ergo non potest a deo fieri. Item non quodlibet est a deo annichilabile ergo nec creabile antecedens patet quia deus non posset anichilare noticiam per quam reuelauit alicui se nichil annichilatur. Si enim annichilaret illam noticiam ergo ipsa fuit falsa ei sic deus decepit eum cui hoc reuelauit. Item nichil est factibile nisi habeat rationem entis et sit bonum sed annichilatio non habet rationem entis est enim punitio ipsius esse ergo non est a deo factibile. Sexto charitas annichilatur per peccatum effectiva ergo creatura annichilat antecedens est. S.T.22.q.24.ar.10. Item gratia producit alias virtutes morales infusas que creantur. vide caproolum in secundo dis. 26. et anima producit effectiva potentiasque ibi concreantur. S.T.in.3.d. 23.q.2.ar.5. Et esse existet creature ad eo et tamen est a forma in genere cause formalis ergo aliae cause possunt concurrere ad effectum creationis.

Septimo probatur quod agens naturale potest producere accidens nullo subiecto presupposito quia si aer corrumperetur adhuc una domus distaret ab alia ergo tunc distantia que est relatio esset sine subiecto. Item homo in vacuo posset formare voces quae essent sine subiecto posset enim loqui. Item philosophus quarto phisicorum ponit sonum et colorem sine subiecto et querit virum esset in vacuo sed talis sonus posset a creatura corrupti igitur accidens est annichilabile sine subiecto. Item frigiditas separata posita in igne corrumperetur ergo annichilatur. Item videntur probari posse ponendo quod in primo instanti non esse accidentis deus annichilat subiectum vel si in sacro altaris corruptis species nichil succedat species enim non sunt infinite resistentie ergo possunt naturaliter corrumpi ergo ager naturale annichilat quod in tali corruptione nulla potentia nec subiectum remanet. Item. Theologi dicunt sacramenta esse causae gratiae sed gratia creat. Igitur maior per definitionem sacramenti ipsius magistri et alias vanum esset materiam confirmationis per episcopum consecrari nisi ibi acquireretur aliqua virtus productiva gratiae forte dicis illa gratiam que est caracter non creari sed non videtur maior ratione de caractere quod de gratia gratum faciente forte procedis sacramenta esse effectiva unde quid dicunt quod per virtutem verborum consecrationis fit cor-

pus Christi ibi. Sed contra ponatur ergo quod corpus Christi sit a deo annichilatum tunc secundum istos per verba consecrationis fiet ibi corpus Christi cui nichil prius erat per casum ergo virtute verborum in illo casu creatur. Octavo non possumus probare in naturalibus quod ulti effectus causetur a tali causa nisi quia videmus quod ea posita ponitur talis effectus et ea remota non ponitur licet deus quemlibet effectum potest producere se solo sed ita videmus de anima rationali sicut de aliis animabus quod facta dispositione in materia est ibi anima rationalis ergo causatur per agentem naturale et ita arguatur de gratia. Item tamen pus creatur. S.T.1.parte.46.ar.3. et tamen fit ab angelo probatur quia consequitur motum celi qui est ab angelo. Item si minimum naturale poneretur in vacuo non semper duraret ergo naturaliter annihilaretur quia nichil est ibi in quod resoluatur.

Non quando voluntas producit actum volens ille non educitur de potentia materie cum non sit in materia ergo creatur. Forte dicis quod fit aliquo presupposito scilicet anima. Contra prius est actum esse quod ipsum esse in subiecto sed in illo priori est ab anima ergo aliquando actus est ab anima et tamen tunc non est in aliquo subiecto. Item ex eodem arguitur quod aliquid fit a creatura non presupposita alterius agentis actionis quia prius est voluntatem producere actum odij in particulari quod deum alias si presupponeret actionem dei tunc in malis culpe deus hominem puniret quod est falsum quod solus puniri in beatitudine.

Decimo arguitur secundum sanctum thomam si forma propriae fieret ipsa creare quia non fit ex aliis quo per se sed probo quod propriae fit quia prius est formam esse quod totum compositum antecedens patet quod causa precedit effectum ergo in illo priori forma est producta et non ad productionem compendiatur ergo fit per se. Item alterationis terminus fit per se per motum alterationis et tamen est forma ut puta calor. Forte dicis quod terminus istius transmutationis est subiectum cum forma. Contra tunc terminus unus us alterationis non esset unum per se. Item ad tria predicamenta est per se motus ergo accidens est per se terminus motus. Item stat quod forma stat de novo et tamen subiectum non fit de novo tale ergo subiectum esse tale non est terminus motus antecedens patet si corruptum per recessum unius candele immediate adueniat alia tunc fit ibi novum lumen tamen aer non fit tunc primo lucidus. Item potest argui quod aliquid creaturam est a creatura quia iste partes demonstrando materiam et formam hominis sunt create et iste partes sunt ab homine igitur minor patet quia homo est ab homine et homo nichil est preter suas partes forte.

Undecimo forma artificialis creaturam fit a creatura igitur antecedens patet quia non educitur de potentia materie cum sit totaliter ab extrinseco nec est ab agente naturali. Item difficilior est aliiquid facere ex contrario quod ex contraditorio sed agens naturale potest facere aliqd de contrario ergo et de contradictione maior per definitionem. 12.q.113.ar.9. Item factio aliqd ex nichilo nulla est resistentia ergo potest fieri a creatura. Item intelligentia non est imperfectior aliis animalibus sed alia animalia producunt animalia ergo intelligentia potest producere intelligentiam. Item ubique effectus non adequatur sue cause illud potest a minori causa produci sed in nulla creatione effectus equas